

องค์กรสิ่งแวดล้อมขึ้นชมรัฐบาลไทยออกกฎหมายห้ามนำเข้าขยะพลาสติก ย้ำหลังจากนี้ต้องบังคับใช้อย่างจริงจัง

เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2567 กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศกำหนดให้เศษพลาสติกภายใต้พิกัดศุลกากรประเภท 39.15 เป็นสินค้าที่ต้องห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2568 เป็นต้นไป องค์กรภาคประชาสังคมด้านสิ่งแวดล้อมที่ทำงานเพื่อยุติมลพิษพลาสติกในประเทศไทยขอชื่นชมมาตรการดังกล่าว และมีความเห็นว่า การห้ามนำเข้าขยะพลาสติกเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันไม่ให้ประเทศไทยกลายเป็นแหล่งรองรับขยะพลาสติกจากต่างชาติ และป้องกันผลกระทบจากมลพิษพลาสติกภายในประเทศไม่ให้รุนแรงยิ่งขึ้น โดยจะช่วยตัดวงจรอุปทานของโรงงานจัดการขยะและรีไซเคิลพลาสติกนำเข้าอันตราย นอกจากนี้ นโยบายดังกล่าวยังเป็นการปกป้องระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในประเทศ รวมไปถึงรายได้และวิถีชีวิตของกลุ่มชาเล้งและคนเก็บขยะ

ปัญหาการนำเข้าขยะพลาสติกกลายเป็นวาระระดับชาติเมื่อปี พ.ศ. 2561 หลังประเทศจีนประกาศห้ามนำเข้าขยะพลาสติกและขยะอีกหลายชนิดเข้าประเทศตั้งแต่สิ้นปี พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป ส่งผลให้ประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา และประเทศในสหภาพยุโรป ที่เคยส่งออกขยะไปประเทศจีนส่งออกมาที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจำนวนมาก รวมถึงประเทศไทยด้วย

ขยะพลาสติกที่ล้นไหลเข้ามาในประเทศไทยส่งผลให้เกิดการขยายตัวของโรงงานคัดแยกและรีไซเคิลพลาสติกขึ้นมาก โรงงานจำนวนไม่น้อยเป็นการลงทุนจากต่างชาติ โดยเฉพาะ จากทุนจีน ทั้งยังพบว่าโรงงานเหล่านี้มักประกอบกิจการโดยผิดกฎหมาย และไม่คำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน การที่รัฐบาลไทยประกาศห้ามนำเข้าเศษพลาสติกหรือขยะพลาสติกดังกล่าว ภาคประชาสังคมเห็นว่า เป็นมาตรการที่จะป้องกัน “การส่งออกมลพิษจากประเทศพัฒนาแล้วมายังประเทศไทย” ซึ่งพฤติกรรมส่งออกขยะข้ามแดนจากกลุ่มประเทศเหล่านี้เสมือนเป็นรูปแบบหนึ่งของการสร้าง “อาณานิคมขยะ” เพื่อรองรับของเสียที่ประเทศของตนไม่ต้องการ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 ภาคประชาสังคมหลายองค์กรได้ร่วมกันเคลื่อนไหวคัดค้านการส่งออกขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์มายังประเทศไทย รวมถึงประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง รัฐบาลไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เพื่อกำหนดมาตรการห้ามนำเข้าขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และยังมีการจับกุมผู้นำเข้าขยะพลาสติกและโรงงานรีไซเคิลพลาสติกที่กระทำผิดกฎหมายจำนวนมากในระหว่างปี พ.ศ. 2561-2562 อย่างไรก็ตาม การประกาศห้ามนำขยะพลาสติกประสบปัญหาและเสียงคัดค้านจากผู้นำเข้าและผู้ประกอบการรีไซเคิลพลาสติก ทำให้การดำเนินมาตรการห้ามนำเข้าขยะพลาสติกล่าช้าออกไป จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2564 องค์กรภาคประชาสังคม 72 องค์กรได้ร่วมกันออกแถลงการณ์กระตุ้นให้รัฐบาลไทยเร่งออกกฎหมายห้ามนำเข้าขยะพลาสติกโดยเด็ดขาด และในที่สุด ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 คณะรัฐมนตรีได้มีมติห้ามนำเข้าขยะพลาสติก โดยจะมีผลหลังจากวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป ปัจจุบันมติดคณะรัฐมนตรีดังกล่าวกลายเป็นกฎหมายโดยประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้เศษพลาสติกเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2567 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2568 ที่จะถึงนี้

ภาคประชาสังคมเห็นว่า หลังจากที่มีกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ในป็นหน้าแล้ว รัฐบาลไทยจะต้องดำเนินการให้มีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างเคร่งครัดจริงจัง

“การห้ามนำเข้าขยะพลาสติกของประเทศควรเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 แต่คณะกรรมการฯ ได้ผ่อนผันให้กับบริษัทผู้นำเข้าและผู้ประกอบการรีไซเคิลได้มีเวลาปรับตัวเป็นเวลาสามปี ซึ่งก็ครบกำหนดแล้ว แม้การออกกฎหมายจะล่าช้าไปบ้าง แต่การประกาศใช้กฎหมายนี้ถือเป็นสิ่งที่ดีมาก และประเทศไทยถือเป็นผู้นำภูมิภาคอาเซียนที่มีกฎหมายห้ามนำเข้าขยะพลาสติก ดังนั้น ภาคประชาสังคมจะต้องติดตามเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องต่อไปว่า ผลการบังคับใช้กฎหมายนี้จะเป็นอย่างไต่อไป และจะยังมีการลักลอบนำเข้าเหมือนขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่กฎหมายห้ามนำเข้าแล้ว แต่ก็ยังมีการลักลอบนำเข้าอีกจำนวนมากหรือไม่” เพ็ญโฉม แซ่ตั้ง ผู้อำนวยการมูลนิธิบูรณะนิเวศ (EARTH) กล่าว

“เมื่อมีกฎหมายแล้ว หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมศุลกากร กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมควบคุมมลพิษ ที่เป็นหน่วยงานหลักจะต้องร่วมมือกันในการป้องกันไม่ให้มีการนำเข้าขยะพลาสติกภายใต้พิกัดศุลกากร 39.15 จะต้องพัฒนาระบบและแนวทางการทำงานเพื่อการติดตามและตรวจจับการนำเข้าขยะพิกัดกฎหมาย รวมไปถึงการส่งคืนแก่ประเทศต้นทาง นอกจากนี้ กฎหมายปัจจุบันไม่ได้มีการควบคุมการส่งผ่าน นั่นหมายความว่า ประเทศไทยอาจยังถูกใช้เป็นทางผ่านในการส่งขยะพลาสติกไปประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน นี่เป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องป้องกันไม่ให้เกิด” ปุณณธร จิงสมาน นักวิจัยโครงการพลาสติก มูลนิธิความยุติธรรมเชิงสิ่งแวดล้อม (EJF) กล่าว

พิชามณัฐ รักรอด หัวหน้าโครงการรณรงค์ยุติมลพิษพลาสติก กรีนพีซ ประเทศไทย กล่าวว่า “กฎหมายฉบับปัจจุบันเป็นการห้ามนำเข้าสินค้าภายใต้พิกัดศุลกากร 39.15 เพียงพิกัดเดียว แต่ที่ผ่านมา พบว่ามีการนำเข้าขยะพลาสติกโดยสำแดงภายใต้พิกัดศุลกากรอื่น เช่น สำแดงว่าเป็นกระดาษ รัฐบาลไทยควรประเมินและตรวจหาพิกัดศุลกากรที่มีความเสี่ยงในประเด็นนี้ เพื่อพิจารณาขยายขอบเขตของการห้ามนำเข้าหากเหมาะสมในการทำงานเหล่านี้ ภาครัฐควรเปิดให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมและมีการสื่อสารการดำเนินงานต่อสาธารณชนอย่างโปร่งใส”

ภาคประชาสังคมเห็นว่า การห้ามนำเข้าขยะพลาสติกในปี พ.ศ. 2568 ทำให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้นำของภูมิภาคอาเซียนในการแก้ไขปัญหาอาณานิคมขยะ ประเทศไทยควรใช้โอกาสและบทบาทนี้ในการผลักดันการควบคุมและยับยั้งปัญหาการค้าขยะข้ามพรมแดนในระดับภูมิภาคและในระดับโลก โดยสามารถส่งมอบประสบการณ์และองค์ความรู้ให้กับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมไปถึงพัฒนาแนวทางในการควบคุมการนำเข้าขยะมาในภูมิภาคอาเซียน และการควบคุมการค้าขายและเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนภายในภูมิภาคเองด้วย นอกจากนี้ ประเทศไทยควรมีบทบาทในการผลักดันการควบคุมการส่งออกขยะพลาสติกตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดภาระของประเทศผู้นำเข้าและประเทศที่ขยะถูกส่งผ่านในการติดตามตรวจสอบ แล้วไปควบคุมประเทศผู้ส่งออกให้มากขึ้น โดยมาตรการดังกล่าวได้ถูกหยิบยกขึ้นมาแล้วในการเจรจาเพื่อจัดตั้งมาตรการที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยมลพิษพลาสติก หรือ “สนธิสัญญาพลาสติกโลก”

หากต้องการสัมภาษณ์ หรือข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

1. ฐิติกร บุญทองใหม่ ผู้จัดการแผนงานของเสียและมลพิษอุตสาหกรรม มูลนิธิบูรณะนิเวศ โทร 086-392-5307 อีเมล thitikorn.b@earththailand.org
2. ปุณณธร จิงสมาน นักวิจัยโครงการพลาสติก มูลนิธิความยุติธรรมเชิงสิ่งแวดล้อม (EJF) โทร 090-981-6336 อีเมล punyathorn.j@ejfoundation.org
3. วิริยา กิ่งวัชรพงศ์ ผู้ประสานงานสื่อมวลชน กรีนพีซ ประเทศไทย โทร 091-770-3523 อีเมล wkingwat@greenpeace.org
4. สุภาวรรณ ศรีรัตน์ ผู้ประสานงานภายในประเทศ สมาคมเทรชฮีโร่ไทยแลนด์ โทร 063-213-0496 อีเมล thailand@trashhero.org

หมายเหตุบรรณาธิการ

มูลนิธิบูรณะนิเวศ (Ecological Alert and Recovery - Thailand: EARTH) เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร ที่มุ่งเน้นงานศึกษาและติดตามปัญหาจากมลพิษอุตสาหกรรมและความปลอดภัยจากสารเคมี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนความเป็นธรรมทางสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมสิทธิชุมชน สิทธิการเข้าถึงข้อมูล สิทธิการมีส่วนร่วม สิทธิในการได้รับความเป็นธรรม ความโปร่งใส ธรรมาภิบาล รวมถึงความรับผิดชอบของภาคเอกชนภายใต้หลักการ “ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย”

มูลนิธิความยุติธรรมเชิงสิ่งแวดล้อม (Environmental Justice Foundation: EJF) ทำงานในระดับนานาชาติ เพื่อผลักดันนโยบายและขับเคลื่อนการปฏิรูปอย่างเป็นระบบและยั่งยืน เพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชนผ่านการตรวจสอบและการสนับสนุนนักกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ ชุมชน และนักข่าวอิสระ โดยเป้าหมายของการรณรงค์คือเพื่อการดำรงไว้ซึ่งอนาคตที่สมบูรณ์ เสมอภาค และยั่งยืน

กรีนพีซ ประเทศไทย (Greenpeace Thailand) เป็นองค์กรอิสระ ทำงานรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อมในระดับสากล โดยใช้การเผชิญหน้าอย่างสร้างสรรค์และสันติวิธีเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อม ผลักดันนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและขับเคลื่อนขบวนการทางสังคมเพื่อนำเสนอทางออกของปัญหาเพื่ออนาคตที่น่าอยู่ ปลอดภัย เป็นธรรมและส่งเสริมสันติภาพ

เทรชฮีโร่ (Trash Hero) เป็นองค์กรอิสระที่ขับเคลื่อนโดยกลุ่มอาสาสมัคร มุ่งเน้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงจากระดับชุมชนทั่วโลก กระตุ้นและสนับสนุนให้ทุกคนช่วยกันป้องกันและแก้ปัญหามลพิษจากขยะ โดยเฉพาะขยะพลาสติก ทั้งด้านวิถีชีวิตและด้านระบบการผลิตและตัวบทกฎหมาย เป้าหมายเพื่อความยั่งยืน ระบบหมุนเวียนที่แท้จริง ด้วยนิยาม “เราทำความสะอาด เราให้ความรู้ เราเปลี่ยนแปลง”

Environmental groups commend Thai government for banning plastic waste import, call for strong implementation

December 16th, 2025, the Ministry of Commerce of Thailand released a [notification](#) designating plastic scraps under the custom code 39.15 as goods prohibited from being imported into the kingdom. The notification comes into effect from January 1st, 2025 onwards.

We, the undersigned civil society working to end plastic pollution in Thailand, commend the Thai government for its strong stance on this important matter. The prohibition of plastic waste import helps reduce the supply of plastics and thus plastic pollution in Thailand. It cuts the supply chain that brings toxic plastic waste to illegal or poorly managed waste management and recycling factories in the country. It also protects the domestic circular economy, safeguarding the income and livelihoods of waste collectors.

Plastic waste import became a national crisis after 2017, when China banned the import of plastic waste. This led to the diversion of exportation of plastic and other types of waste from developed countries such as the United States and countries of the European Union to the Southeast Asian region, including Thailand. The plastic waste that flowed into our region provided an unending supply for waste sorting and recycling factories owned or affiliated by foreigners, especially from China. Many of these factories operated illegally and/or without consideration for the impact on the environment and the health of the local population. In the view of the undersigned civil society organisations, this influx of waste from the global north to global south countries such as Thailand - in effect the export of pollution and environmental burden - constitutes “waste colonialism”.

From 2018 onwards, Thai civil society began to push back against this waste colonialism, calling for an end to the import of plastic and electronic waste. This led to the seizure of large

amounts of illicit plastic and electronic waste imports between 2018 - 2019, and the subsequent establishment of a subcommittee on plastic and electronic waste. In 2021, 72 civil society organisations released a statement calling for a ban of plastic waste import. Eventually, in 2023, the cabinet decided that Thailand will ban plastic waste after December 31st, 2024. This cabinet decision has now been transmuted into law.

“The prohibition of plastic waste import should have been promulgated in 2021, but the subcommittee allowed a three-year grace period for importers and recyclers. Now, that period has come to an end. Even though delayed, the enactment of this law is a very positive development. Now, Thailand is a leader in ASEAN regarding laws against import of plastic waste. Nevertheless, civil society will need to keep monitoring the enforcement of this law. After all, Thailand has enacted a ban on electronic waste imports before, yet there are still illegal imports of electronic waste.” Penchom Saetang, director of Ecological Alert and Recovery - Thailand (EARTH) said.

“While this is a great step forward for Thailand, there is more work to be done. After the law comes into effect, the Thai government must work to ensure its enforcement and implementation. This means industrial, environmental, and customs agencies must cooperate to prevent any illicit imports of plastic waste under the custom code 39.15. They must establish a cooperative multi-stakeholder framework and system to ensure monitoring, capture, and repatriation of illegally imported waste. Additionally, the current law does not address transit of plastic waste, meaning Thailand could be used as a transit state to send waste to our ASEAN neighbors. The Thai government must guard against this.” Punyathorn Jeungsmarn, plastics campaign researcher at the Environmental Justice Foundation (EJF) added.

“The current law only bans plastic waste declared under the custom code 39.15. However, there have been cases of plastic waste declared under other custom codes, such as one for mixed paper scraps. The Thai government should assess the current custom codes to identify those with high risk of plastic contamination or false declaration, in order to consider expanding the scope of the ban going forward. These works should involve participation from civil society, and be communicated to the public in a transparent manner.” Pichmol Rugrod, Plastics-Free Future Project Leader at Greenpeace Thailand concluded.

This import ban has propelled Thailand into a leading position in the Southeast Asian region, with regards to combating waste colonialism. The Thai government should take this opportunity to lead the region in pushing for strong regional and global measures to control and prevent transboundary movement and trade of plastic waste. Lessons should be shared with other countries in the ASEAN region. Work should be initiated not only to protect Southeast Asia from plastic waste export but also to solve the problem of intra-regional trade.

Finally, Thailand should play a role in pushing for control of plastic waste export from the source: exporting countries. Ensuring that measures are taken to ban plastic waste exports can significantly reduce the burden of destination and transit countries to monitor and track imports. Such measures have been discussed during the intergovernmental negotiating committee meetings to establish an international legally binding instrument to address plastic pollution, also known as the “global plastics treaty”.

GREENPEACE

For more information, media inquiry or interviews, please contact:

1. Thitikorn Boontongmai, Toxic Waste and Industrial Pollution Program Manager, EARTH. Email: thitikorn.b@earththailand.org
2. Punyathorn Jeungsmarn, plastics campaign researcher. Email: punyathorn.j@ejfoundation.org
3. Wiriya Kingwatcharapol, Communications and Digital Manager. Email: wkingwat@greenpeace.org
4. Supawan Srirattana, Trash Hero Thailand's country coordinator. Email: thailand@trashhero.org

Editor's note

Ecological Alert and Recovery - Thailand (EARTH) is a non-profit organisation focusing on research and monitoring of industrial pollution and chemical safety issues, aiming to promote environmental justice, community rights, access to information, participation rights, transparency, accountability, and corporate responsibility under the principle of "Polluter Pays."

Environmental Justice Foundation (EJF) works internationally to inform policy and drive systemic, durable reforms to protect our environment and defend human rights. We investigate and expose abuses and support environmental defenders, Indigenous peoples, communities and independent journalists on the frontlines of environmental injustice. Our campaigns aim to secure peaceful, equitable and sustainable futures.

Greenpeace Thailand is an independent environmental campaigning organisation that uses peaceful protest and creative confrontation to expose global environmental problems and promote solutions that are essential to a green, just, and peaceful future.

TRASH HERO is an energetic, volunteer-led movement that drives change within communities around the world, motivating and supporting them to clean and prevent plastic waste.